

československého vzdušného prostoru. "Pokud budou na našem kontinentě státy, které pokládají za nepřátelské vše co se k nim dostane ze zahraničí akteré odovídat s největší mírou svých odstrašujících prostředků je jakékoliv mezinárodní uvolnění zbytečné. Neznám jinou zemi v Evropě, neb na jiných kontinentech okračoval ministr zahraničních věcí dosleva, "která by zapříčinila pád lehkého etedla nebo větroně s pomocným motorem, protože zabloudil v nepozornosti za hlice. Ti kteří porušili vzdušný prostor sousedního státu byli bezpochyby v neuvaze, no čtyři mrtví v období 5 týdnů jsou v úplném nepoměru k provinění nepořádkových pálotů". V souvislosti s neochotou československé vlády nepřijmout rakoušský protestní motu, Krischleger řekl, že to svědčí proti duchu mezinárodního uvolnění. Připomíná stanoviska, která by měli patřit do uzavřené kapitoly studené války. V závěru svého projevu zdůraznil, že Rakousko má přátelské vztahy a než se spolupracovat se všemi ostatními komunistickými státy.

Dr. K r e i s k y ustupuje terofu Arabů.

V poskytování útočiště emigrantům a uprchlíkům z východní Evropy má Rakousko tradici. Na př. když bylo potlačeno povstání v Maďarsku 1956 mnozí Maďaři mohli uprchnout pouze přes rakouskou hranici. Když vojska Varšavského paktu vstoupila roku 1968 do Československa, Rakousko poskytlo pohostinství mnoha Čechům a Slováckům, kteří pokládali za moudřejší nevracet se do vlasti. A jakmile Světový svaz před dvěma či třemi roky začal povolovat vystěhování značnému počtu Židů z Izraele bylo Rakousko pro většinu z nich první zastávkou na cestě do Izraele. Klíčová otázka je zřejmě ve velice ožehavé situaci. Jak sám vysvětlil měli v Rakousku za to, že životy Židů emigrujících ve skupinách přes rakouské území jsou ohroženy a že je v jejich vlastním zájmu, aby jim nebylo povoleno průjezdní ubytování v Rakousku. Dr. Kreisky se snažil rozptýlit obavy Židů tím, že zdůraznil že jednotlivcům emigrujícím ze Sovětského svazu bude na cestě do Izraele transi ubytování povoleno. Zřejmě narážel za delikátních okolností, kdy pronášel svůj rozhlasový projev na to, že rakouská vláda bude musit zarazit jakoukoliv větší pomoc emigrantům jako je na př. tábor v Schönau. Pokud si budou židovské organizace počínat co možná diskretně tak se nic nezmění.

Debata O S N o základních lidských právech.

Zmírňování napětí a lidská práva jsou na přetřesu ve Valném shromáždění Spojených národů Příspěvek připravil z rozhlasu Svobodná Evropa Ľudo Dvorský. Dosavadní debata 135 členů Valného shromáždění OSN vyhrocuje se znova a znova do ideovo-politické srážky mezi Východem a Západem v otázce základních lidských práv a svobod a to v souvislosti s probíhajícím uvolněním mezinárodního napětí v Evropě. Srážka se projevuje různými formami, při různých příležitostech, při různých tématech. Zatím se delegáti ubezpečují, že je dobrá vůle na všech stranách aby se dosáhlo vyšších cílů. Vstupem do debaty o základních lidských právech byly slova amerického ministra zahr. věcí dr. Kisingera, které vyslovil v pondělí při líčení motivů americké zahraniční politiky. Kisinger vyhlásil: "Spojené státy pracují pro takový stav ve světě, aby vládla zákonnost a aby každý na světě dostal základní lidská práva s rodným listem." Za druhou stranu nřčil tón debaty hned následující den sovětský ministr zahr. věcí Andrej Gromyko, když varoval že Sovětský svaz nikomu nedovolí, aby se vměšoval do jeho vnitřních záležitostí. Gromyko obvinil nejmenované činitele Západu, že se jim nepříčí zakládat hlučnou propagandistickou kampaň a uchylovat se i k metodám vyděračství, aby tak zakryly vlastní pokusy při zasahování do zájmů jiných zemí. Zřejmě narážka na západní publicitu jaké se dostalo opozičním názorům sovětských intelektuálů, které charakterizoval sovětský zahraniční ministr jako slepé nástroje v rukou sil bojujících proti zmírňování napětí v mezinárodních vztazích. Hlavní úlohu vidí Gromyko v těchto dnech, aby jedovatá atmosféra, která vznikla kolem uměle vytvořených problémů nabyla větší a skutečně důležité úkoly před kterými státy stojí.

Prvá odpověď na Gromykem vyslovené postoje přišla od Izraele. Delegát konstatoval, že je rozpor v Gromykově tvrzení, že Sovětský svaz respektuje lidská práva a praktickým postupem Moskvy, kterým je sovětské židovstvo šikanované a jeho základní lidská práva neuznávána. Na to odezvěla na valném shromáždění doslovná výzva z Německé spolkové republiky z úst Willyho Brandta, aby národy začaly odvážně a sjednoceně pracovat na tom, aby lidská práva a základní svobody byly uplatněny a uznávány po celém světě.

SSSR ratifikoval smlouvy o lidských právech.

v rozhlasové stanici Svobodná Evropa připravil Peter Račkovský.

President Nixon dělá vše možné, aby překonal odpor Kongresu proti návrhu na novelizaci nového obchodního zákona podle kterého by bylo možno poskytnout Sovětskému svazu doložku nejvyšších výhod. Bez takové doložky by celá obchodní dohoda mezi Spojenými státy a Sovětským svazem ujednaná mezi Nixonem a Brežněvem vyšla prakticky nazmar. V tomto kontextě je třeba posuzovat i páteční konferenci presidenta Nixona se sovětským ministrem zahraničí Andrejem Gromy, který se narychlo odebral z New Yorku do Washingtonu. Jako je známé většina členů obou komor amerického Kongresu se postavila za pozměňovací návrh senátorů Jacksona, která váže udělení doložky nejvyšších obchodních výhod na záruku, že Moskva nebude svým občanům upírat právo vystěhovat se. Nesporně toto byla hlavní téma rozhovoru Nixona a Gromyky. S čím asi přijde sovětský ministr zahraničí bude to, že Moskva právě ratifikovala mezinárodní smlouvy, kterými se sovětský svaz zavazuje, že bude respektovat právo všech svých občanů na soukromí, právo svobody projevu, náboženství, právo opustit jakoukoliv zem včetně své vlasti. Jenže i přesto, že všechny tyto občanské práva s výjimkou práva vystěhovat se jsou zakotvené v sovětské Ústavě schválené ještě za Stalina r. 1936. Sovětská vláda tyto práva nerespektuje jako nerespektuje mnoho jiných práv, kterými se honosí sovětská Ústava. Gromyko by mohl dokonce Spojeným státům vyčítat, že ony dohody o občanských právech neratifikovaly. To je pravda, ale zatím co se v Rusku po občanských právech šlape, napriek ústavním zárukám, napriek ratifikácii ve Spojených státech se tyto práva jednotlivých občanů dodržují i bez ratifikace. Washington tyto vzpomínané dvě dohody odhlasované Spojenými národmi 1966 neratifikoval, neboť ustanovení o právech na vystěhování jsou v nich nedostačující, neboť dovolují, že vystěhování občanů lze zamítnout jakmile jde o národní bezpečnost. Dokonce na Západě se už vyskytují hlasy, že Sovětský svaz obě konvence teď ratifikoval, nejen proto, aby ovlivnil rozhodování amerického Kongresu při hlasování o novele obchodního zákona, též, aby mohl ovlivnit vystěhování některým žadatelům z titulu t.zv. národní bezpečnosti. Jenže sovětská ratifikace má ještě jeden háček, formálně totiž ještě nikoho neváže, ani Moskvu. Podle vyjádření představitelů Spojených národů dosud doklady o ratifikování těchto dohod o lidských právech předložilo dosud pouze 19 států, kdežto, aby dohody získaly účinnost musí je ratifikovat alespoň 35 zemí. Pravda, jak se některá odhodlá přistoupit na mezinárodní konvence, mohlo by to znamenat, že je chce dodržovat bez ohledu či jsou už formálně účinné, nebo ne. A tak by bylo na místě zeptat se proč Moskva zakázala vystěhování z Ruska i takovým osobám, které se tam vůbec nenarodili, které mají cizí státní občanství.

Americké ministerstvo zahraničních věcí má listinu Američanů, kteří se v různých případech už 25 roků marně domáhají o vycestovací povolení ze Sovětského svazu. Tato listina obsahuje okolo 600 případů. Ministerstvo zahrnuje spojovaných států se už roky snaží vybavit tyto případy diplomatickou cestou, ale bez úspěchu. A tak se celá věc nakonec dostala na veřejnost. Třeba poznamenat, že tu nejde o Židy soudíc podle jmen, jde tu jen o malé procento občanů židovského původu. Většina z nich patří k menšinám, Ukrajincům, Arměncům, Lotyšům a Litovcům. Konečně se narodili ve Spojených státech a odjeli s rodiči na návštěvu do jejich rodné země. V případech baltských států to bylo ještě, kdy tyto země byly samostatné. Potom přišel sovětský zábor, rodiče poumírali a děti tam zůstali. Jenže cítí se stále Američany a domáhají se práva vystěhovat se do své rodné vlasti do Spojených států, neboť jsou plnoprávními americkými státními občany a ani nikdy jimi nepřestali být.

Sovětské úřady neudávají důvod zamítnutí ani Anstázii Petruševičové, která se narodila roku 1914 ve státě New Jersey, které moskevský emigrační úřad vysvětlil, že nemůže opustit v Sovětském svazu dceru. Její dcera má 36 roků, je vdaná a sama se z Ruska nechce vystěhovat. V americkém Kongrese mají takovéto důvody divnou ozvěnu. V mnohých případech intervenovali totiž u sovětských představitelů mnozí američtí poslanci a senátoři. V jednom případě dokonce nebyl president Lyndon Johnson, když byl ještě senátorem. Třeba doufat, že se to nyní už změní.

Moskva ratifikovala nyní dvě dohody o občanských právech, které výslovně zaručují právo občana vystěhovat se ze Sovětského svazu. Ale opatrnost je na místě. Sovětský tisk ratifikaci odbyl jednou větou. Text obou mezinárodních dohod nebyl vůbec uveřejněný a Sověti si výpočet jednotlivých občanských práv

vztáhly na ty, které nejsou kontroverzní v Sovětském svazu. Je vynechána ne náboženská svoboda, ale i právo na vystěhování.

Kdyby sovětská ratifikace obou mezinárodních smluv lidských práv přijatých Valným shromážděním Spojených národů před 7 lety znamenala, že občanská práva sovětských občanů budou nejlépe zajištěna na celém světě, měli bychom nejen důvod zatleskat k nim, psaly newyorské "Times" v sobotním úvodníku. Ale jak s touto otázkou naložil sovětský tisk naznačuje, že Kreml nehodlá nic měnit na sovětské skutečnosti. Tento dojem ještě zesílí podíváme-li se blíže na tyto smlouvy, vidíme, že obsahují obrovské mezeru, kterými se vlády zajistily proti tomu, aby nemusely skutečně poskytnout obyvatelstvu lidská práva, která údajně podporují. Ratifikace smluv Sovětským svazem představuje nicméně zisk píší dále newyorské "Times". Pokrytectví je jak se říká daň, kterou bezectnost platí ctností. Sovětská vláda snahou vzbudit dojem, že je pro občanská práva výslovně doznává, že svoboda je vyššího řádu než totalitní donucení. Řčeno je nelze popřít, že Moskva je nyní vysoce citlivá na celý okruh otázek zahrnujících právo na emigraci a svobodu alespon pro některé vynikající disidenty. Ale kdo, ani v Sovětském svazu se nedá ošálit, ve snaze pokládat stín za podstatu.

M n i c h o v.

Komentář Josefa Lehoty ze stanice Svobodná Evropa k 35. výročí Mnichovského diktátu.

I 35 let po Mnichovském diktátu - dohodě čtyř mocností na účet Československa, není lehké hovořit o tomto tématu věcně bez lenkého vzrušení. Kdo to zažil nezapomene na ten fatální podzim, kdy zhasínala československá nezávislost, demokracie pod tlakem nacismu a za spolupachatelství dvou demokratických vlád, které si tím chtěli vykoupit mír. Bylo to politické zlyhání dvou slabých západních vlád - francouzské a anglické, což bylo kapitalací před Hitlerem. Tragickou cenu zaplatilo napřed Československo a zanedlouho po něm i jeho spojenci když se iluze zřítily a obávaná válka vypukla.

Pokud jde o Mnichovský diktát, tuto historickou skutečnost, třeba obraz doplnit dvěma daty. Dohoda byla podepsána 29.9.1938. Předcházela jí týden před tím vynucená kapitulace presidenta Beneše ultimativním požadavkem francouzské a anglické vlády, aby Československo vyslovalo souhlas s připojením části svého území k Německu. Tento t.zv. Mnichov je již jen historickou událostí a tak by mohlo stačit co jsme již řekli. Jenže mnichovská problematika není zdaleka jen faktem historie. Je současně i faktem z oblasti propagandy. Myslím, že ani jedna událost našich dějin nebyla předmětem tolika manipulací jako právě Mnichovský diktát. Skutečnost, že dvě demokratické vlády před 35 lety dočasně kapitulovaly před Hitlerem na účet svého československého spojence je dnes hlavní argumentem režimu, nejen proti těm vládám, které dávno upadly do zapomutí, ale proti demokratickému pořádku vůbec. Fakt, že se Československo jedenkrát zklamalo ve své tradiční západní orientaci se už desetiletí vydává v prospěch jednotrané orientace na Sovětský svaz. Prostý historický fakt, že se Sověti nezúčastnili Mnichovské dohody a nebyli k ní pozváni přehodnocuje propaganda nezištné přátelství a věčnou družbu. Jinou konstrukcí je zrada nejen světové, ale i domácí buržoasie a její údajný krach čímž se obvykle zdůvodňuje diktatura proletariátu totiž diktatura jedné oligarchie.

Celé desetiletí se mnichovské události záměrně vytrhávají z jejich historické souvislosti a nafukují do takových rozměrů, že se z takového obrazu ztrácejí jiné a pro pochopení sovětské diplomacie ty rozhodující fakty, jako je např. pakt Hitlera se Stálinem, rozdělení východní Evropy a úzká spolupráce mezi nimi v prvních letech II. světové války. Spolupráce, která brzo skončila jen proto, že ji násilně přerušil Hitler svým vpádem do Sovětského svazu. Vypadá to skoro tak jako kdyby nebylo mnichovských událostí českoslovenští komunisté by si je hádám museli vymyslet, tak velký význam jim přisuzují ve své propagandě a argumentaci. Mnichovská tragedie jako by pro československé komunisty nebyla vlastně minulostí, neboť Hitler byl dávno mrtvý, jeho říše v troskách v zapadním Německu před očima celého světa je velmi pozitivní vývin a hluboký přerod ve společenském vědomí, ale podle československé propagandy na druhé straně Šumavy se rodil a nastupoval nový Hitler, pochodovali esesáci, uchechtávali se neonacisti, fašisti a revanšisti. Usilovně se bojovalo proti Mnichovu jako by to opravdu byla živá přítomnost a nejen nakonec nejen zlá vzpomínka. A tak se stále jen odčiňoval ten Mnichov. diktát i když už představoval v konkrétních důsledcích jen bolavou minulost zatímco tragickou přítomností byly plány Února 1948 - ztráta československé samostatnosti, hrůzy 50.let, plné žaláře

ové koncentrační tábory. Když se Československo začalo vracet k sobě podlouh-
letech odcizení, přivalily se jedné noci sovětské tanky a nastala nová okupac-
ad ní se každý musí tvářit jako kdyby vůbec nebyla, ale velká rozhořčení a m-
nutné protesty jsou v tyto dny proti Mnichovu. Všechny oznamovací prostředky j-
plné příslušných úvah, komentářů a vzpomínek. Československo si 35 roků po Mn-
novském diktátu připomíná především strátu svobody, uvědomuje si že je to do-
les ztráta, která nebyla odčiněná.

Č í n a - S S S R.

Z rozhlasu Svobodná Evropa se hlásí, že na uvolňování napětí nevěří Čín-
ká lidová republika. Ta je přesvědčena, že jak řekl ministerský předseda Čou
n-laj ve své zprávě nedávnému X.sjezdu Čínské komunistické strany, že zmírno-
vání napětí je jen dočasný a povrchní jev a že je třeba se připravovat na agr-
i ze severu. Protož se Číňané zajišťují proti sovětskému přepadu. Pekingský
hlas vysílal v sobotu úvodník orgánu Čínské komunistické strany Žen-min-ž-pa-
terý znovu vyzval obyvatelstvo, aby se připravilo na náhlý útok. Citují : "Vz-
edem k tomu, že imperialisté a to platí zvláště pro sovětský sociálimperial-
mus mohou rozpoutat agresivní válku, jsou nutná opatření proti náhlému pto-
vnější. Ve vedení protiimperialistické války musí být cílem celý národ ve-
ani, aby nepřítel na svém postupu shledal, že každá píď půdy, je zatarasena ol-
ížemi".

Agentura Sinhua informovala v sobotu také o jiném článku ze Žen-min-ž-pa-
němž byly obviněny Sověty, že se přeměňují v hegemonickou námořní velmoc. O-
itují : "Noví caři provádějí zbrojní expanzi a válečné přípravy, při čemž roz-
tují jaderné zbraně a jiná vojenská zařízení také na mořích i jejich hlubinách

~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

Situace ve slovenském divadle.

Kulturně-politická poznámka Antona Prokopa z rozhlasové stanice Svobodná
Evropa. Abychom pochopili současnou programovou šedost slovenského divadla ne-
škodí trochu pohledět do nedávné minulosti. Hlavně díky slovenské umělecké sv-
zůstaly před normalizačními sjezdy, náměstek slovenského ministra kultury dr.
Favel Koyš vytyčil heslo slovy : "Z pozitivních činů vytvořit hradbu proti pra-
vici." Roku 1970 se stal předsedou Svazu slovenských divadelních umělců Mikul-
Huba. Propaganda se pochvalovala, že od té doby se Svaz plně připojí k polit-
ce strany. Slovo tak typicky politicky poplatných odeznělo toho času dost. Bud-
vali hradbu proti pravici i ve slovenských divadlech. Bylo to tak třeba, aby
slovenské divadlo bylo v pořádku t.j. v souřadě s marxistickými postuláty.

Od roku 1965 se začali v slovenském divadle šířit pluralistické tendence
které později vyústili v otevřenou kontrarevoluční činnost. Ta kontrarevoluční
činnost, to bylo to, že slovenské divadlo se konečně zbavilo své izolovanosti
a začalo se orientovat na nové, moderní, světové divadelní kusy a na díla, kde
veřejnosti zjevovala problematiku života bez zastírání a pravdivě. Jak v 50. l-
tech začal být důležitý rám, v polovině šedesátých let začal být důležitý ob-
sah. Bohužel r. 1969 měl celý tento rozběh slovenského divadla nové politické
obmezení. Zase se pouzavírali okna do nesocialistického světa. Repertoár se
se sestavuje z domácích angažovaných her o současném životě a t.zv. pokrokových
tradicích minulosti a potom přebrále sovětských autorů a autorů jiných soc. z-
mí. Stačí pohled i na podzimní repertoár našich divadel, abychom pochopili, že
politicky je to prý dobré, ale umělecky už méně dobré. A to je i přes komplime-
nt, který dal Favel Kohout slovenským hercům ve svém interview rekouské tele-
vizi. Co však zmůžou i ti nejlepší herci, když repertoár je nezáživný a pomalu
se stává více skřínkou iluzí než tribunou nových myšlenek.

Nová myšlenka se v pookupační slovenské kultuře stává strašidlem. Proto
se pro divadelní sezonu 1973-74 ~~xxxxxi~~ v politické scéně v Bratislavě, která s-
má zaměřit na mládež, musí propagovat Lenin hned na př. na třech scénách Slove-
nského národního divadla. Jde o naprostou orientaci na divadlo socialistických
zemí a to dokonce i pokud jde o hostující solisty. Slovensko a Moskva, Sloven-
sko a Sovětský svaz to je dnes paralela, která vládne dnes ve slovenské kultuře
ba i ve slovenském divadle. Pro kulturní evropský národ, který po celé dějiny
byl napojený na vyspělou kulturu západní je to pochybná cesta.

Georges Marchet : Demokratická výzva.

Zrozhlasové stanice Svobodná Evropa hlásí. Vybrali jsme pro Vás z francouzského listu "L'Émond" recenzi knihy "Demokratická výzva" jejímž autorem je Georges Marchet, první tajemník KS Francie.

Buržoasní vydavatel, servan- sühreiberovský titul, americká reklama, kniha však je komunistická. "Demokratická výzva", kterou Georges Marchet právě vydal je obrazem nového kvasu KS Francie, obrazem modelu roku 1973, obrazem útočné ale úctyhodné strany, otevřené, přinejmenším disciplinované. Obrazem vládní kandidáta v rámci levicové unie, tolik na počátku, který však v konečném důsledku touží po proletářské revoluci. Na knize zaujme především program KS Francie který vyjasňuje stanoviska ve třech bodech v případě, že by se komunisti dostali k moci.

1. V otázce výměny vládnoucí strany - tentokrát nijaké dvojnáčné formulace, případně nezávazné záruky. Georges Marchet nám slavnostně slibuje možnost změny vládnoucí strany ze každých okolností. Samozřejmě nevěří, že by k tomu mohlo dojít. Nevěřící, že by Francie chtěli znovu kapitalismus, když už jednou přivoněli k socialismu. Jakmile však by měli to pokušení, mohli by, jsou svobodní.
2. Takový jistý postoj v otázce plurality stran. Sovětský svaz šel vlastní cestou z historických důvodů, které nám Marchet upřesňuje. Francie zase půjde svojí cestou - rozdílnou. Žádná vláda jediné strany, žádná hegemonie jediné strany. Vláda KS nebude znamenat zánik organizací stojících v opozici vůči vládě. Na otázku o existenci opozičních stran Georges Marchet odpovídá: "Naše odpověď je jasná a jednoduchá. Budou existovat. Budou moci svobodně soutěžit bez výhrad." Georges Marchet to zaručuje. Tak také zaručuje i pluralitu státu. Nikdy nedojde ke stotožnění vládního aparátu s vládnoucí stranou i kdyby to byla strana dělnické třídy.
3. Nikdy se nebude prosazovat oficiální filosofie na úkor jiných myšlenkových proudů. Marxismus se bude vyučovat stejně jako ostatní jiné učení bez nějakých privilegií.

Situace v Turecku.

V Turecku byla obnovena civilní vláda, tři neděle před všeobecnými volbami. Rektorka britského rozhlasu Margaret Padiová napsala k tomu tuto zprávu.

Všeobecné volby, 14. října jsou považovány za další pokus dokázat, že demokracie může v Turecku fungovat. Zrušení stanného práva po celé zemi tento den uvítaly všechny politické strany, zvláště hlavní opoziční Republikánská strana, která se stále více staví na sociálně demokratickou platformu. Tato opatření rovněž přispěje k usmíření hlasitých kritiků Turecka v Evropské radě. Zrušení stanného práva je posledním krokem v odchodu vojáků z politické scény. Dokonce ani v červnu 1971 zásah armády vlastně nebyl pučem. Letos v dubnu umožnila parlamentní opozice vojákům, aby si zajistili zvolení vlastního kandidáta býv. náčelníka generál. štábu Godlera prezidentem a v minulých několika měsících byli vyšší důstojníci u nichž se projevovala tendence zasahovat do politiky postupně odstraňováni z armádních kruhů. Stanné právo bylo původně zavedeno v 11 klíčových tureckých provinciích v r. 1971. Od té doby výbuchy studentů, nepokojů a teroru jež byly hlavní příčinou zásahu armády, byly účinně vojenskými opatřeními odstraněny. V uplynulých 2,5 letech stály před vojenskými soudy tisíce lidí obviněných z podvrtné činnosti. Byly zakázány některé knihy, omezeny občanské svobody, aby se zajistilo, že se Turecko nevychýlí ani pravému ani k levicovému extremismu, který urychlil dřívější výbuchy a síly. Od začátku letošního roku bylo stanné právo se souhlasem ozbrojených sil postupně rušeno. Nyní vláda poslechla pokynů Národní rady bezpečnosti, která nejvyšším orgánem složeným z vojenských i politických předáků a zrušila stanné právo v Ankarě a Istanbulu, někdejších střediscích násilných akcí městských a erril. Jako důvod tohoto rozhodnutí bylo uvedeno, že anarchistické incidenty kvůli nimž bylo stanné právo vyhlášeno byly zrušeny.

Armáda před tím, než odešla z politické scény, se pokusila zajistit, aby za příští vlády nedošlo ke stejným událostem jako před 2 lety. Když vojáci zadrželi v roce 1971, žádali vytvoření silné vlády, která by skoncovala s terorem ale nezlikvidovala demokratická práva. V uplynulých dvou letech byly přijaty zákony jejichž cílem je posílit autoritu příští vlády, ~~ale nové vlády budou~~
~~zrušeny, ale nové vlády budou muset prokázat, že mají hospodářskými a sociálními~~

T a n a k a.

Edith Robertsová z radia BBC připravila tuto poznámku o jeho životě. Tanaka, který kdysi prohlásil, že do politiky nešel proto, aby se stal odborníkem na zahraniční záležitosti, protože ho zajímají hlavně domácí problémy, jel tedy na první cestu po Evropě. Je to první japonský politický vůdce, který nemá univerzitní vzdělání a ujal se úřadu, když mu bylo 54, což byl nejmladší japonský premiér vůbec. Má za sebou neobvyklou a pro Japonsko netypickou kariéru.

Jeho otec byl rolník a dědeček tesař. Za svůj úspěch nevděčí Tanaka nikomu jinému. Jeho rodina byla velice chudá, proto nestudoval dlouho. I když přijímací zkoušky do námořní akademie složil na výbornou, rozhodl se, že do námořnictva nevstoupí, neboť by z platu námořního důstojníka nemohl podporovat matku. Odešel do Tokia, kde prošel různými zaměstnáními a v 19 letech se zařídil vlastní stavební firmu. Pak byl povolán na vojnu a 2 roky sloužil v Mandžúskux. V roce 1940 byl z armády pro zranění propuštěn. Vrátil se ke stavební firmě, kterou založil, jakož předseda správní rady, značně zbohatl a v 29 letech se stal poslancem. Pak již postupoval rychle. V roce 1957 se stal ministrem pošt a byl tak nejmladším členem japonské vlády od roku 1898. Od doby se Tanaka vysloužil pověst tvrdého muže o němž odpůrci říkali, že je bezohledný a jehož metody jsou někdy zarážející. Že dokáže jednat neortodoxně a kázal, když jako ministr mezinárodního obchodu a průmyslu uzavřel se Spojenými státy dohodu o omezení vývozu textilu přes silný odpor japonských textilních výrobců. Když byl před 10 lety ministr financí Tanaka pochopil jak jsou pro politiku důležité sdělovací prostředky. Týden co týden vysvětloval v televizi svou hospodářskou politiku a stal se tak známým po celém Japonsku. Předtím členové Tanakovy strany se stavěli proti jeho věnování premiérem, nebo ho považovali za málo kultivovaného ale u mladší japonské generace je Tanaka velmi populární.